

DROGI POSTĘPU W POLSKIM GÓRNICTWIE

Komitet Górniczy Polskiej Akademii Nauk przy współpracy z Naczelną Organizacją Techniczną urządził w dniach 17—19. 12. 53 r. Zjazd Górniczy poświęcony osiągnięciom polskiej nauki i praktyki górniczej pod hasłem: „Drogi postępu w polskim górnictwie“, na którym zostały wygłoszone referaty naukowe dotyczące problemów: eksploatacji złóż pod osiedlami i na dużych głębokościach; odbudowy wyrobisk; mechaniki górotworów; nowych kierunków w przewietrzaniu kopalń; walki z pożarami i wybuchami pyłów i metanu; kierunków mechanizacji kopalń rud żelaza; projektowania kopalń; głębokości eksploatacji z uwzględnieniem wskaźników ekonomicznych; postępu w technice przerobczej kopalni; nowoczesnych metod wzbogacania rud; racjonalnej eksploatacji złóż ropnych i gazowych. (a)

ZEBRANIE GŁÓWNYCH GEOLOGÓW RESORTÓW

W dniu 2.12.1953 r. odbyło się zebranie głównych geologów resortów, na którym przeprowadzono dyskusję nad tezami uchwalonymi przez IX Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej oraz przeprowadzono analizę stopnia wykonania planu badań geologicznych na rok 1953. (b)

ZOBOWIĄZANIA PAŃSTWOWEJ SŁUŻBY GEOLOGICZNEJ DLA UCZCZENIA II ZJAZDU PZPR

W związku z dyskusją nad tezami przedjazdowymi we wszystkich ogniwach organizacyjnych państwowej służby geologicznej podejmowane są liczne zobowiązania produkcyjne w zakresie poszerzenia starych i znalezienia nowych złóż różnych surowców mineralnych. Zobowiązania obejmują również oryginalne opracowania naukowe, przyspieszenie wykonania planów produkcyjnych, usprawnienia organizacyjne przedsiębiorstw geologicznych, opracowania instrukcji, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych na roboty geologiczno-poszukiwawcze oraz zwiększenie wydajności pracy. (d)

PRZEDTERMINOWE WYKONANIE PLANU

Służba Geologiczna Ministerstwa Gospodarki Komunalnej zameldowała w dniu 15 listopada 1953 r. o przedterminowym wykonaniu rocznego planu produkcji.

Osiągnięcie to jest tym bardziej cenne, że Resortowa Służba Geologiczna Ministerstwa Gospodarki Komunalnej realizowała swój plan zwalczając wielkie trudności polegające na zupełnym braku sprzętu i materiałów.

Trudności te pokonano dzięki ofiarnemu trudowi pracowników służby, którzy uzupełnili zdekompletowany sprzęt i zużytkowali niszczone zapasy materiałów leżące w różnych magazynach Resortu Gospodarki Komunalnej. (s. z.)

NARADA REFERENTÓW WSPÓŁZAWODNICTWA ZARZĄDU PRZEDSIĘBIORSTW GEOLOGICZNYCH PW

Dnia 25 listopada br. odbyła się w Warszawie narada referentów współzawodnictwa Przedsiębiorstw Wierceń Geologiczno-Poszukiwawczych Przemysłu Węglowego, na której omówione zostały sprawy współzawodnictwa i zobowiązań. Dyskutanci przedstawili w swych przemówieniach osiągnięcia i braki dotychczasowego ruchu współzawodnictwa oraz zobowiązania podjęte przez załogi w związku ze zbliżającym się II Zjazdem PZPR. (G)

MŁODZI MAGISTRZY GEOLOGOWIE

W wyniku egzaminów dyplomowych na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego dyplom magistra geologii uzyskali: Agnieszka Andrzejewska, Aleksandra Balicka, Krystyna Barykiewicz, Andrzej Błaszczewicz, Ryszard Dadlez, Irena Gajewska-Piotrowska, Zenon Gajewski, Henryk Gościński, Joanna Idrian, Tadeusz Jaroszewski, Konstanty Karaczun, Juliusz Korski, Krystyna Kinle-Gierowska, Janusz Kopik, Irena Koter-Giba, Wiesława Kossacka, Stanisław Krażewski, Zofia Mazurkiewicz, Monika Milewska, Tadeusz Osmólski, Zofia Otrembska, Józef Radzik, Eugenia Senkiewicz, Józef Skrzypek, Wacława Szamajdowicz, Teresa Uberna-Baladyga, Janusz Uberna, Teresa Wiktorzak, Anna Żelazna, Natalia Gro-

tek-Zdrojewska, Halina Sokołowska oraz w zakresie petrografii: Maria Kozłowska i Krystyna Sztukowska-Adamska. (K)

Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI WERYFIKACYJNO- EGZAMINACYJNEJ NA STOPIEŃ INŻYNIERA GEOLOGA

Na podstawie decyzji Komisji Weryfikacyjno-Egzaminacyjnej, działającej przy Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w październiku 1953 r. stopień inżyniera geologa uzyskali: Stanisława Guzik z zakresu kartografii geologicznej; Konstancja Olszewska z zakresu petrografii węgla oraz Anatol Zieliński z zakresu geologii złóż węgla. (a)

MŁODZI INŻYNIEROWIE-GEOLOGOWIE

W listopadzie 1953 r. odbyły się egzaminy dyplomowe po 4-letnim studium geologii poszukiwawczej na Wydziale Geologiczno-Poszukiwawczym Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, w których wyniku tytuł inżyniera-geologa uzyskali: Stanisław Bubak, Adam Greniuch, Stanisław Kempa i Adam Kosowski. (Z. D.)

POSIEDZENIE NAUKOWE POLSKIEGO TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO

W dniu 25.11.1953 r. odbyło się posiedzenie naukowe warszawskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Geologicznego, na którym dr Stanisław Szymański wygłosił referat na temat: „Kamień w rzeźbie i architekturze polskiego Odrodzenia“. (b)

NAUKOWE KOŁO GEOFIZYKÓW

Studenci geofizyki geologicznej wydziału Geologiczno-Poszukiwawczego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie zorganizowali Naukowe Koło Geofizyków obejmujące trzy sekcje: instrumentalną, radiologiczną i interpretacji geologicznej. Opiekunem naukowym Koła jest prof. E. Janczewski, zaś jego przewodniczącym ob. Zbigniew Fajkiewicz.

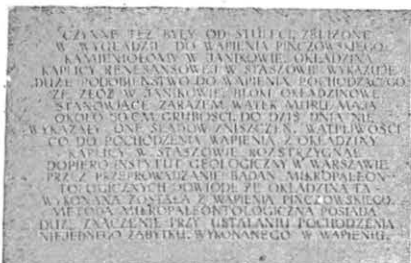
Praca sekcji instrumentalnej dotyczy pomiarów grawimetrycznych w Polsce, ich techniki instrumentalnej i obliczeniowej. Członkowie sekcji radiologicznej ukończyli kalibrowanie licznika do badań promieniotwórczości potasu, a obecnie pracują nad budową dwóch skellerów (laboratoryjnego i terenowego). W sekcji interpretacji geologicznej podjęto prace nad metodą biegunową w magnetyce.

Członkowie Koła Geofizyków przygotowują się do konferencji technicznej, która ma się odbyć w Akademii Górniczo-Hutniczej. Na konferencji tej wygłoszone będą naukowe referaty: „Metoda Andrejewa w grawimetrii i magnetyce“, „Nomogramy Łukawczyński“ i „Rozkład siły ciężkości na uskoku“.

(Z. D.)

GEOLOGIA NA WYSTAWIE ODRODZENIA

Na wystawie Odrodzenia w Muzeum Narodowym w Warszawie również geologia znalazła swoje miejsce. Można tu zobaczyć mapy obrazujące rozmieszczenie kruszców szlachetnych i surowców mineralnych na całym świecie, ośrodki przemysłowe i kopalnie polskie z XV wieku. Ekspozycje wystawowe zapoznają zwiędającego z szeregiem ulepszeń górniczych owego okresu w kopalniach rud i soli. Z wystawionych dokumentów można też dowiedzieć się, że już w 1525 r. powstało pierwsze polskie przedsiębiorstwo geologiczno-poszukiwawcze. Była to spółka, założona przez burmistrza Krakowa Fawla Kauffmana, dla poszukiwania kruszców w Karpatach.

Na wystawie pokazano również zastosowanie kamienia ciosowego w architekturze Odrodzenia. W jednej z sal poświęcono miejsce geologom, którzy odejść cenne usługi w konserwacji zabytków naszej kultury.

(B. W.)

FRANCJA

MIĘDZYNARODOWA KOMISJA PALYNOLOGICZNA

W dniu 18 września 1953 r. odbyło się w Paryżu zebranie organizacyjne Międzynarodowej Komisji Palynologicznej (La Commission Internationale de Palynologie), powołanej na wniosek F. Verdoorná jako podkomisja Międzynarodowej Unii Nauk Biologicznych.

Statut Komisji zostanie zatwierdzony na następnym posiedzeniu w lipcu 1954 r. w czasie VIII Między-

narodowego Kongresu Botanicznego, wtedy też zostaną zatwierdzone postanowienia I posiedzenia Komisji oraz uzupełniona lista jej członków.

Komisja składa się z Biura, którego przewodniczącym został G. Erdtman, z członków i członków nadzwyczajnych (Membres attachés).

Na posiedzeniu organizacyjnym wybrano 25 członków — palynologów z 25 krajów. Z Polski w skład Komisji wszedł prof. Władysław Szafer.

Jako członków nadzwyczajnych wybrano wielu przedstawicieli innych gałęzi wiedzy, które wiążą się ściśle z palynologią jak: aerobiologia medyczna, archeologia, klimatologia, paleobotanika, melissopalynologia i inne.

W toku dyskusji J. Roger zapoznał zebranych z działalnością Centre d'Etudes et de Documentation Paléontologique (CEDP Muséum National d'Histoire Naturelle de Paris), które dysponuje obecnie wielką bibliografią palynologiczną.

E. Erdtman zakomunikował, że Laboratorium Palynologiczne w Bromma posiada około 4000 preparatów pyłku współczesnych gatunków rzadko spotykanych. Celem oszczędzenia zielnikowych okazów tych rzadkich roślin, można się zwracać do Laboratorium w Bromma, które posiada pewną ilość preparatów do zastąpienia. Lista gatunków oferowanych przez Laboratorium zostanie ogłoszona drukiem.

W dyskusji nad pyłkiem i zarodnikami kopalnymi zebrani stwierdzili, że byłoby pożądane, by holotypy były przechowywane w laboratorium wskazanym przez autora; jeżeli zaś istnieje drugi preparat, to należałoby go złożyć w specjalnym do tego celu wybranym laboratorium. Laboratorium takie wyznaczy następane zebranie Komisji. CEDP będzie prowadzić kartotekę holotypów, jest więc wskazane, aby wszystkie pracownie posiadające holotypy, przesyłały ich opisy do tej instytucji.

W chwili obecnej istnieją dwie kompletne kartoteki bibliograficzne z zakresu palynologii w CEDP i w Laboratorium w Bromma. Obie te instytucje uzgodnią swą działalność, a po ogłoszeniu przez G. Erdtmána pełnego katalogu, co ma nastąpić w najbliższej przyszłości, całą bibliografię palynologiczną obejmie CEDP. Już obecnie CEDP dysponuje mikrofilmami szeregu prac palynologicznych zwłaszcza rosyjskich, w oryginale lub w tłumaczeniu, które można stamtąd uzyskać.

G. Erdtman postawił wniosek, żeby odbitki wszystkich prac z zakresu palynologii miały na okładce nadruk: „Grana Palynologica“, wraz z nu-

merem bieżącym, który ustali Erdtman po porozumieniu się z autorem.

Sprawy dotyczące nomenklatury palynologicznej będą przedyskutowane na VIII Kongresie Botanicznym. Propozycje dotyczące nomenklatury spor kopalnych należy przesłać na ręce dr E. Boureau, 61 rue de Buffon, Paris V.

(D. J.)

ANGLIA

ZŁOŻA SOLI POTASOWYCH W WIELKIEJ BRYTANII

W 1950 r. odkryto w Anglii, w północno-wschodniej części hrabstwa York złoża soli potasowych oceniane na 200 milionów ton. Pracami przygotowawczymi do eksploatacji przemysłowej odkrytych złóż zajmują się dwie prywatne firmy chemiczne: Imperial Chemical Industries (ICI) i Fisons.

Fisons nawierciła 4 otwory, ICI ma w robocie 7 otworów. Do uruchomienia kopalni na skalę przemysłową przeznaczono kapitał 7 milionów funtów szterlingów.

Złóże znajduje się na głębokości 1200 m, tj. o 165 m głębiej niż złoża niemieckie w Hanowerze, które są najgłębsze na świecie i eksploatawalne w skali przemysłowej.

Dotychczas nie zdecydowano, jaką metodą złożo będzie eksploatowane. ICI rozważa możliwość zastosowania metody solankowej, polegającej na rozpuszczeniu złoża i pompowaniu roztworów. Jedno z nawierceń ICI zostało przekazane do celów doświadczalnych. Dotychczasowe dane uzyskane z tego doświadczalnego źródła głębinowego nie pozwalają na razie na podjęcie decyzji.

(xt)

SZWAJCARIA

MAURICE LUGEON

Niedawno zmarł w Szwajcarii jeden z najwybitniejszych współczesnych tektoników — Maurice Lugeon, były długoletni profesor geologii i geografii fizycznej na uniwersytecie w Lozannie. Zmarły kładł podwaliny pod nowoczesną tektonikę Alp. On również skierował na nowe tory tektonikę Tatr. Pozostawał stale w kontakcie z nauką polską i wychował kilku wybitnych polskich geologów. Był kawalerem orderu Polonia restituta i członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Przegląd Geologiczny zamierza w jednym z następnych numerów dać w osobnym artykule sylwetkę zmarłego.

(st. k.)